

Cursus Verzorgen van varkens geeft goed inzicht in achtergronden en praktijk

Het hoe en waarom

De werkzaamheden op een varkensbedrijf vragen steeds meer kennis en inzicht van de medewerkers. “De cursus Verzorgen van varkens is daarom een goede optie”, vindt Pieter Spanjer, die sinds een jaar medewerker is op een varkensbedrijf. “Tijdens de cursus leer je goed het hoe en waarom van de werkzaamheden die je uitvoert.”

Dit voorjaar doorliep Pieter Spanjer samen met Renske Kemna en Stef Boer de pilotcursus Verzorgen van varkens van Zone.college. Docent Susan Huijben heeft samen met haar collega's de tiendaagse cursus gegeven op het praktijkbedrijf van Els en René Bruns in Saasveld. Daar leerden de cursisten in theorie en praktijk meer over de achtergronden van de werkzaamheden die ze uitvoeren op de varkensbedrijven. Spanjer werkt via Abiant Bedrijfsverzorging – actief in de noordelijke provincies – sinds ruim een jaar op een varkensbedrijf. Voor die tijd was hij via Abiant aan het

werk op melkveebedrijven. “Er is veel behoefte aan medewerkers op varkensbedrijven”, zegt Spanjer. “Ik had al aangegeven dat ik ook wel op een varkensbedrijf wilde werken. Toen er vorig jaar ziektevervangende nodig was op een zeugenbedrijf, heb ik dan ook de stap genomen om daar aan de slag te gaan.”

Verdere uitleg

Over het belang van de cursus is Spanjer duidelijk. “De varkenshouder waar ik werk vertelt wel hoe ik de werkzaamheden op zijn bedrijf moet uitvoeren. Maar

Personeel is hot item

Het vinden van goed personeel is een hot item, zegt zeugenhouder Jakob Vos uit het Groningse Sellingeren. “Het is belangrijk mensen van buiten de sector te motiveren in de varkenshouderij aan de slag te gaan.” De cursus Verzorgen van varkens is wat hem betreft een prima idee. Cursist Pieter Spanjer heeft bij Vos eerst een snuffelstage gedaan en tijdens de cursus de praktijkopdrachten op zijn bedrijf uitgevoerd. “Ze maken tijdens de cursus uitgebreid kennis met alle kanten van het varkensbedrijf. Ze kunnen de theorie ook direct in de praktijk brengen. Ze leren dan goed hoe en waarom ze bepaalde werkzaamheden moeten uitvoeren. Dat geeft weer een stuk motivatie om het werk goed te doen. Het is heel belangrijk voor de sector dat dit gebeurt. Er komen dan wel minder bedrijven, maar die worden groter dus de arbeidsbehoefte neemt eerder toe dan af.”

Zelf ook de handen uit de mouwen steken.

voor verdere uitleg heeft hij te weinig tijd. Je weet daardoor niet genoeg over het hoe en waarom van de werkzaamheden die je uitvoert. Daardoor doe je het misschien niet altijd goed. Bij de cursus Verzorgen van Varkens leer je wel veel over de achtergronden, zowel in de praktijk als in theorie.”

Docent Susan Huijben vertelt hoe ze te werk gaat bij de cursus. “Bij bijvoorbeeld het onderdeel gedrag en welzijn gaan de cursisten eerst alleen de afdeling in. Ze kijken dan of ze bijzondere zaken zien bij de zeugen of de biggen. Daarna ga ik samen met de cursisten nog een keer door de afdeling. Ze vertellen wat ze hebben gezien, wat dit mogelijk betekent en wat ze dan zouden moeten doen. Dat vul ik dan aan met de dingen die ik heb gezien en leg uit wat bepaald gedrag betekent.”

Toelichting van experts

Op deze wijze worden alle onderwerpen van de cursus – van huisvesting en klimaat, voeding, gedrag en welzijn, gezondheid en hygiëne tot vruchtbaarheid – uitgebreid behandeld. Ter ondersteuning komen er ook nog experts om op bepaalde gebieden een nadere toelichting te geven. Een klimaatdeskundige heeft bijvoorbeeld in de stal uitleg gegeven over de verschillende klimaatsystemen en de theorie over goed ventileren toegelicht. Een dierenarts heeft uitleg gegeven over het gebruik en toedienen van geneesmiddelen en de cursus Verantwoord vaccineren gegeven. De cursisten mogen daardoor nu ook zelf vaccineren.

Geen risico lopen

“De extra aanvullingen waren heel interessant”, zegt Spanjer. “Van zo'n dierenarts leer je bijvoorbeeld waarom je beter één naald per toom kunt gebruiken als je aan het vaccineren bent. Want gebruik je een naald voor meerdere tomen, dan ben je ziekten aan het verspreiden. Je kunt het geluk hebben dat toevalig de laatste big die je vaccineert ziek is, maar als de

eerste big ziek is, dan heb je alle biggen in de afdeling besmet. Dat risico wil je toch niet lopen?” Ook een lastig onderwerp als euthanasie kwam ter sprake. Huijben: “Sommige medewerkers weten niet eens dat het gebeurt op het bedrijf waar ze werken. Om het praktisch te maken, heeft dierenarts Annette van der Aa uitleg gegeven over de beslisboom euthanasie en over de Anoxia als methode. Daardoor weten de cursisten nu goed hoe ze de juiste keuzes moeten maken.”

Huiswerk

Tijdens de cursus krijgen de cursisten huiswerk mee. Zo hebben ze bijvoorbeeld een plattegrond gemaakt van het bedrijf waar ze werken of stage konden lopen. Spanjer kon daarvoor terecht op het zeugenbedrijf van Jakob Vos. Daar heeft hij de verschillende diergroepen en looplijnen goed in beeld kunnen brengen. Daarmee wordt zichtbaar waar het mogelijk beter kan. Daarnaast hebben de cursisten bijvoorbeeld de uierscore en klauwencheck uitgevoerd en het voerschema genoteerd. Huijben: “Daar gaan we dan samen naar kijken. Wat kun je daar mee, wat leer je daar van?”

Schatten of meten

Op het cursusbedrijf zijn verder bijvoorbeeld alle opfokzeugen gewogen. Spanjer: “Toen werd ons goed duidelijk dat het niet eenvoudig is om op het oog te schatten of de dieren in goede conditie zijn. Dat leek wel zo, maar bij het wegen bleek dat de opfokzeugen toch geregeld lichter waren dan ze volgens de groei-curve zouden moeten zijn.” Ook dit leverde vervolgens weer een thuisopdracht op: ‘Hoe goed is de conditie van de zeugen op het bedrijf waar ik werk en wordt er gewerkt met spekdikte meten en/of wegen van de zeugen?’.

www.groeipunt.nl/cursus/ce-varkensverzorging-e12